

VII Sessió de treball
CIRCUIT BARCELONA CONTRA LA VIOLÈNCIA VERS
LES DONES

“Per a un abordatge integral: cooperació i treball
multidisciplinar”

Barcelona, 16 i 17 de juny de 2009

Abús sexual en la infància i l'adolescència: característiques, recurrència i maltractament

Sílvia López.
PASSIR Dreta. IMAS.ICS.

PASSIR Programa d'Atenció a la Salut
Sexual i Reproductiva
hospitaldelmar

Amb la col·laboració de

Institut Català de la Salut
Programa d'atenció a la salut sexual
i reproductiva

BSA
Atenció a la Salut
Sexual i Reproductiva

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

**“Abús sexual en la infància i l’adolescència:
efectes a llarg termini en la salut sexual i reproductiva
i les relacions afectives i sexuals de les dones adultes”**

- **Realitzat en 24 Centres d’Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR) de Catalunya**
- **Amb la participació de 1015 dones**

Metodologia

- **Disseny:** Multicèntric, descriptiu transversal.
- **Àmbit:** 24 PASSIR de Catalunya.
- **Població:** Mostra de 1015 dones.
- **Criteris d'inclusió:** Dones \geq de 18 anys, que reben atenció psicològica, seleccionades mitjançant mostreig consecutiu
- **Criteris d'exclusió:** Dones visitades per primera vegada, en situació de crisi aguda o amb trastorn mental sever.
- **Instrument de mesura:** Qüestionari estructurat auto administrat i anònim amb 41 preguntes dissenyades *ad hoc* o adaptades dels tests de Rosen i Wyatt i Dubé.

Metodologia: Aspectes ètics

- **En el desenvolupament de l'estudi s'han aplicat els principis ètics proposats en la declaració d'Hèlsinki i les normes de bona pràctica en investigació clínica**
- **L'estudi ha rebut l'aprovació del Comitè d'Ètica Assistencial de l'Institut d'Investigació en Atenció Primària J. Gol i Gurina**
- **Les participants han rebut informació detallada de l'estudi i han signat el consentiment informat**
- **S'han pres totes les precaucions per garantir la seva intimitat, la confidencialitat i l'anonimat**

Metodologia: Tipologia estudiada de l'abús sexual infantil

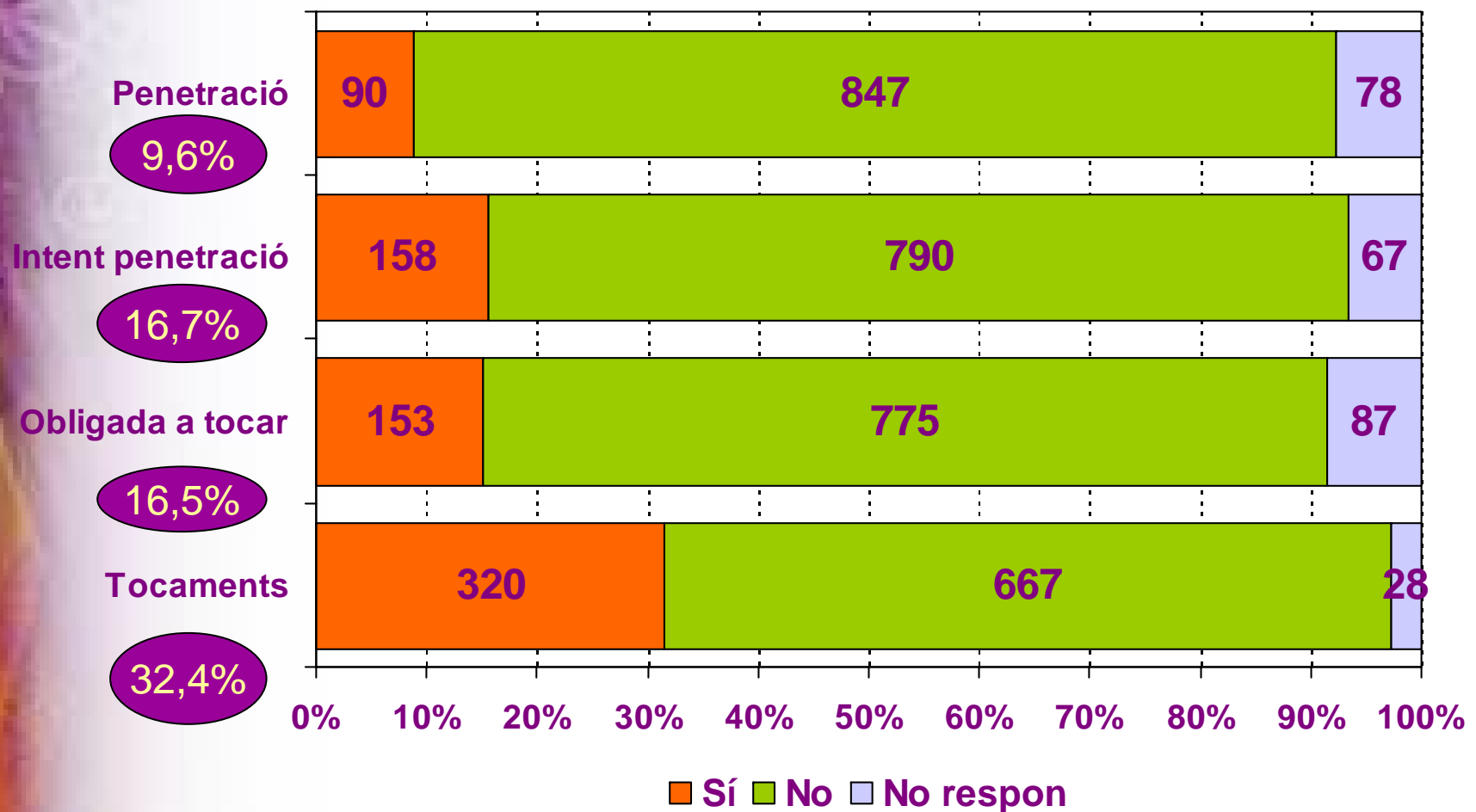
**Abusos realitzats a nenes i noies < 18
anys**

- **Tocaments sense consentiment**
- **Ser obligada a tocar o estimular sexualment**
- **Intent de penetració**
- **Penetració**

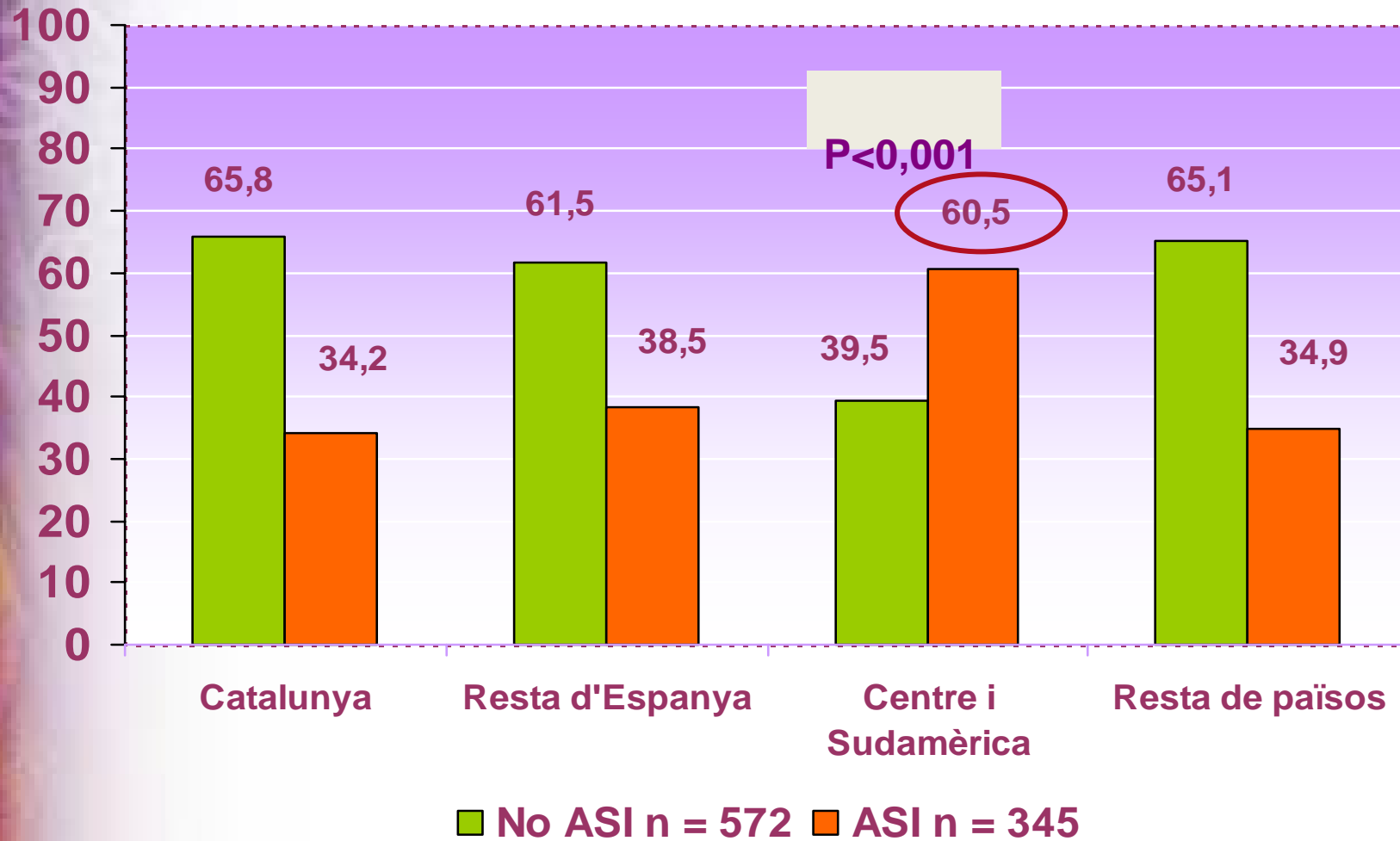
**No s'han estudiat els ASI sense contacte
corporal**

Prevalença de l'ASI segons tipologia

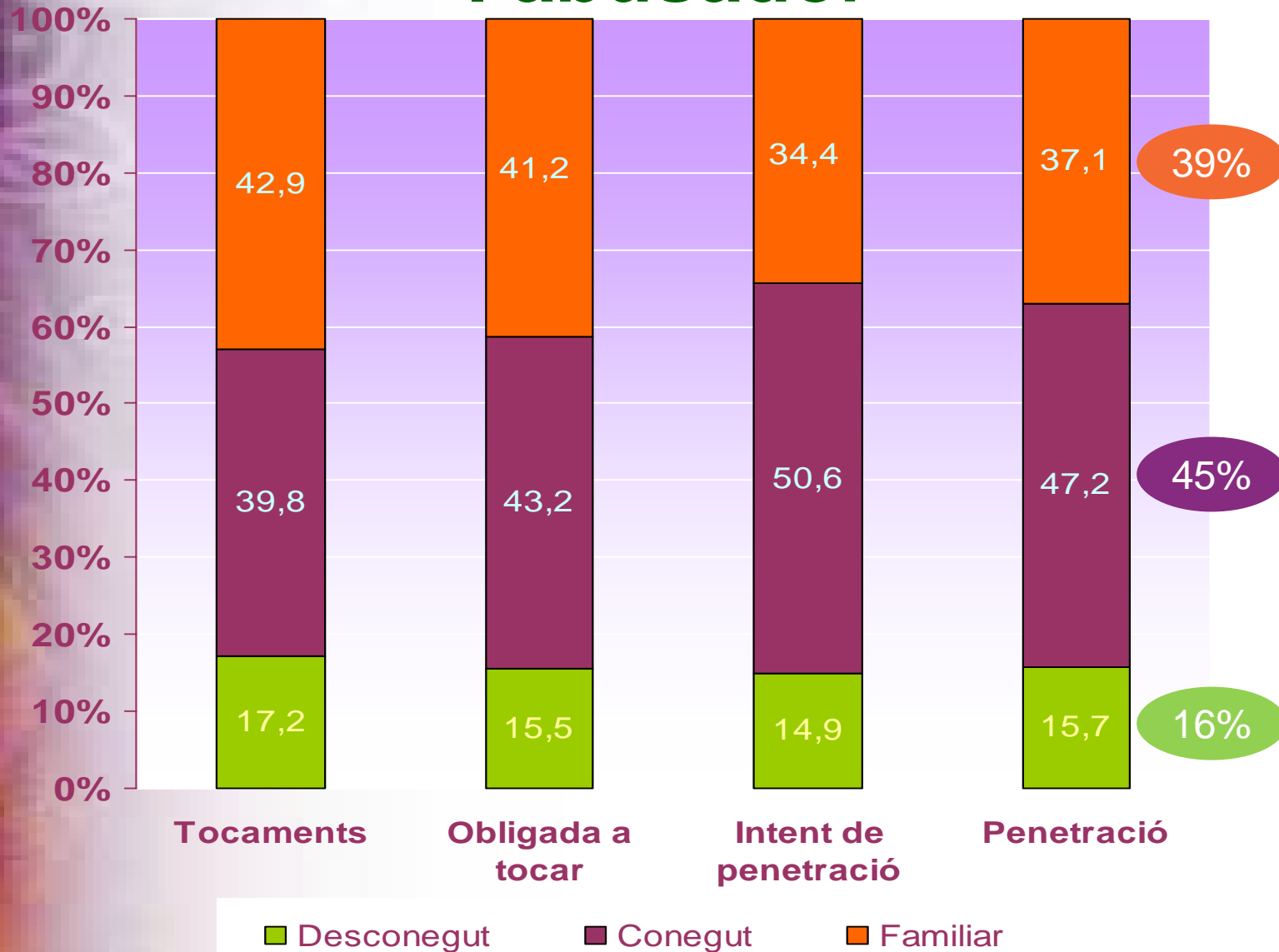
37,6%

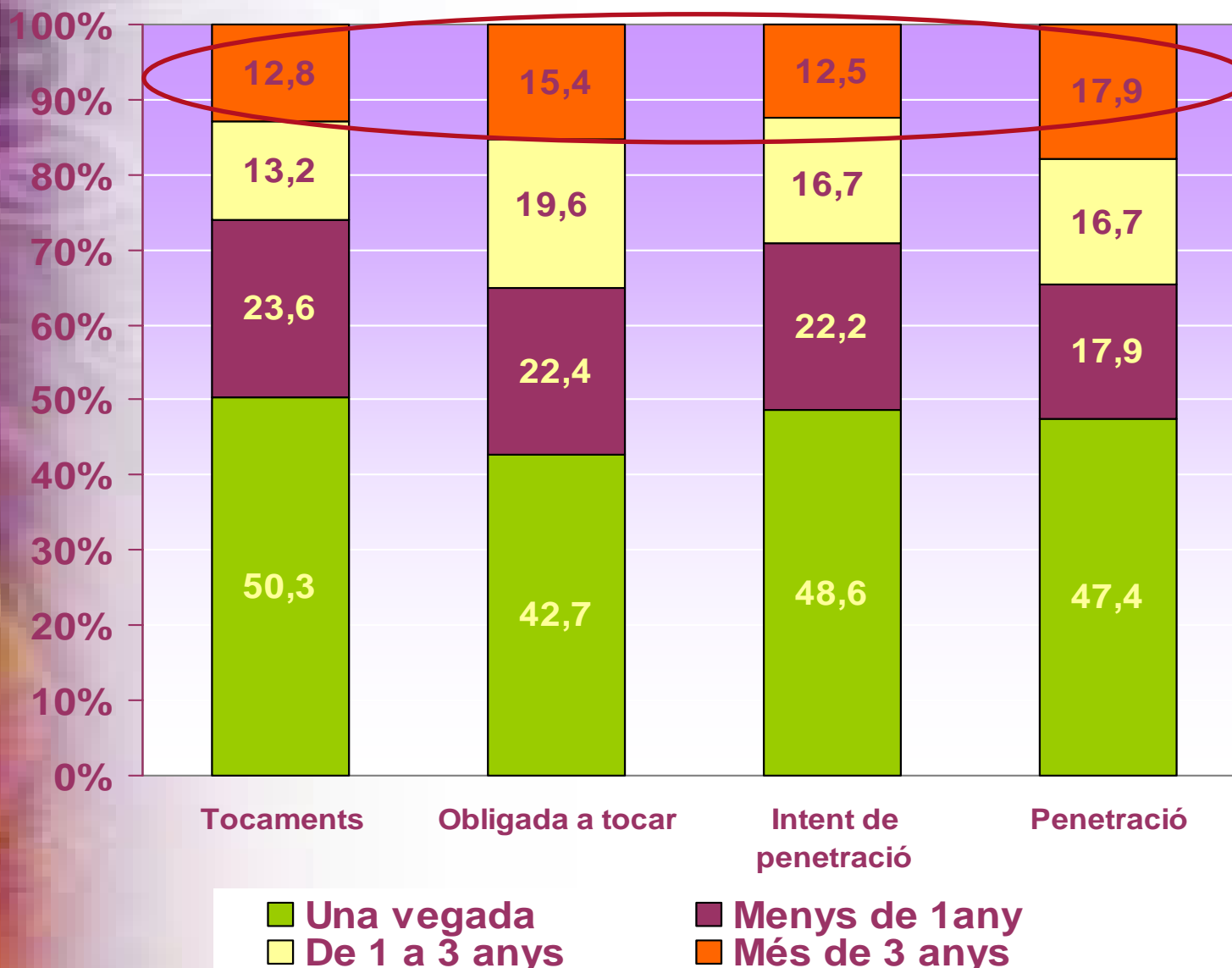
Prevalença d'ASI segons país de procedència

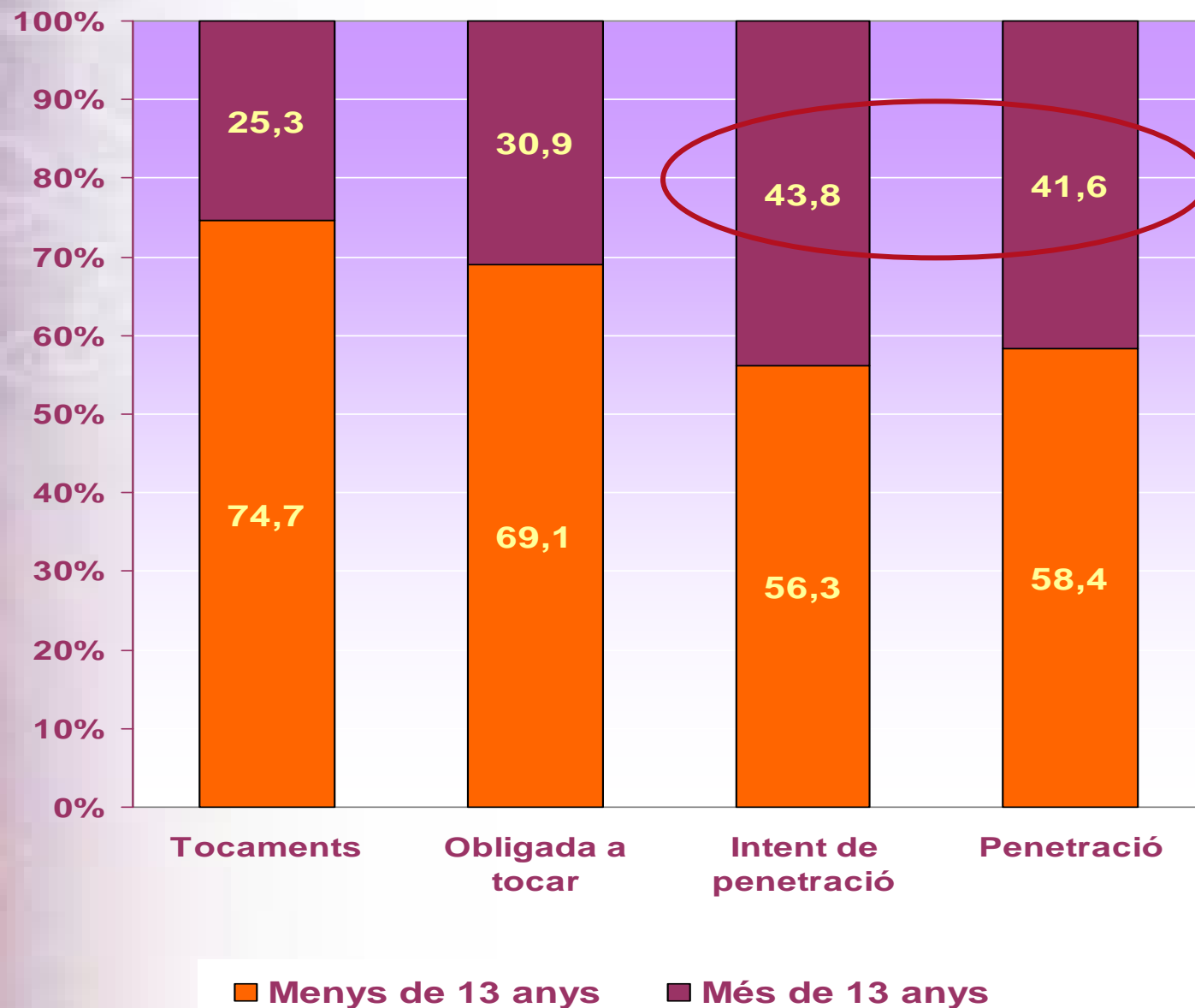
Tipologia d'ASI i relació amb l'abusador

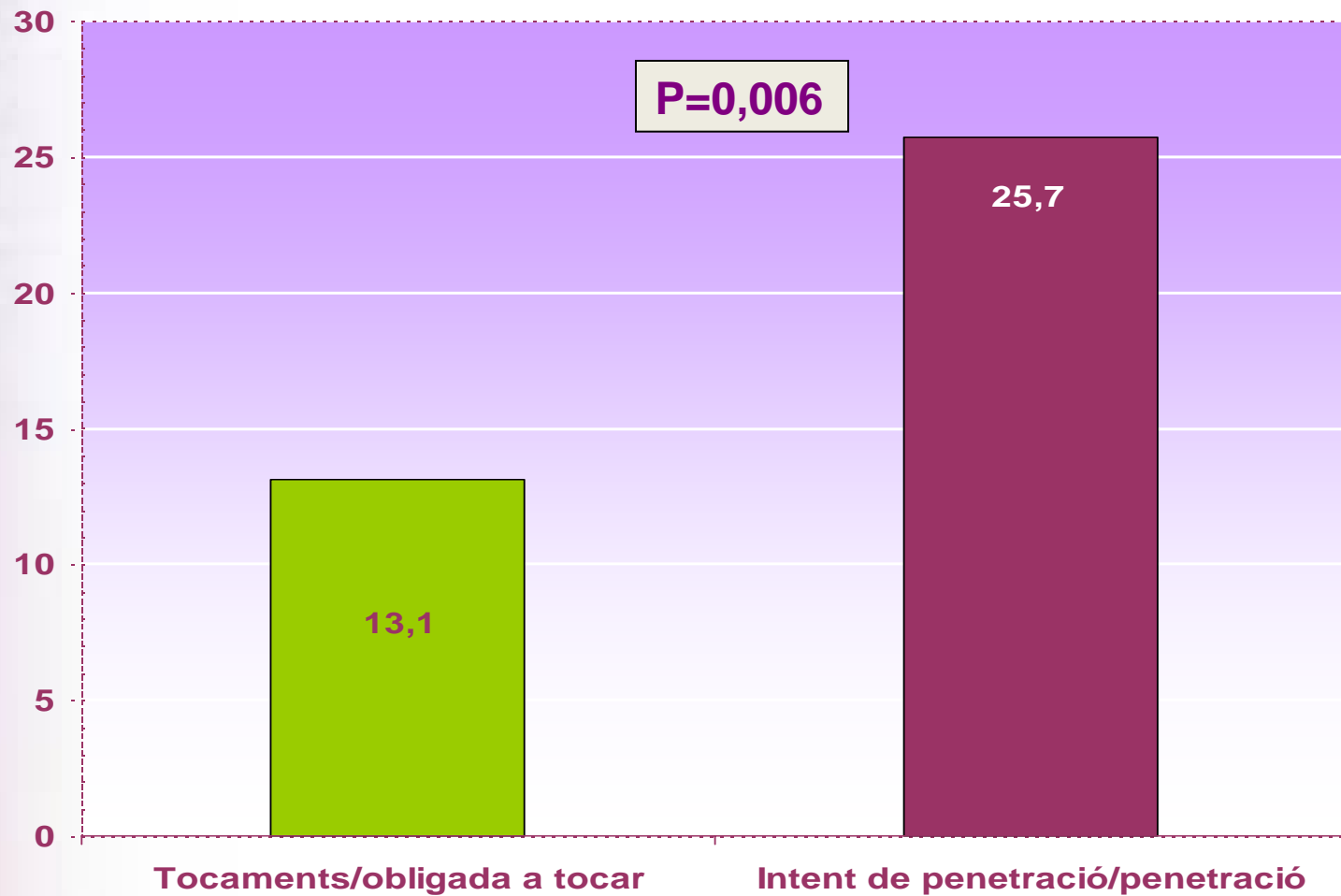
Durada de l'ASI segons tipus

Edat en el moment de l'ASI

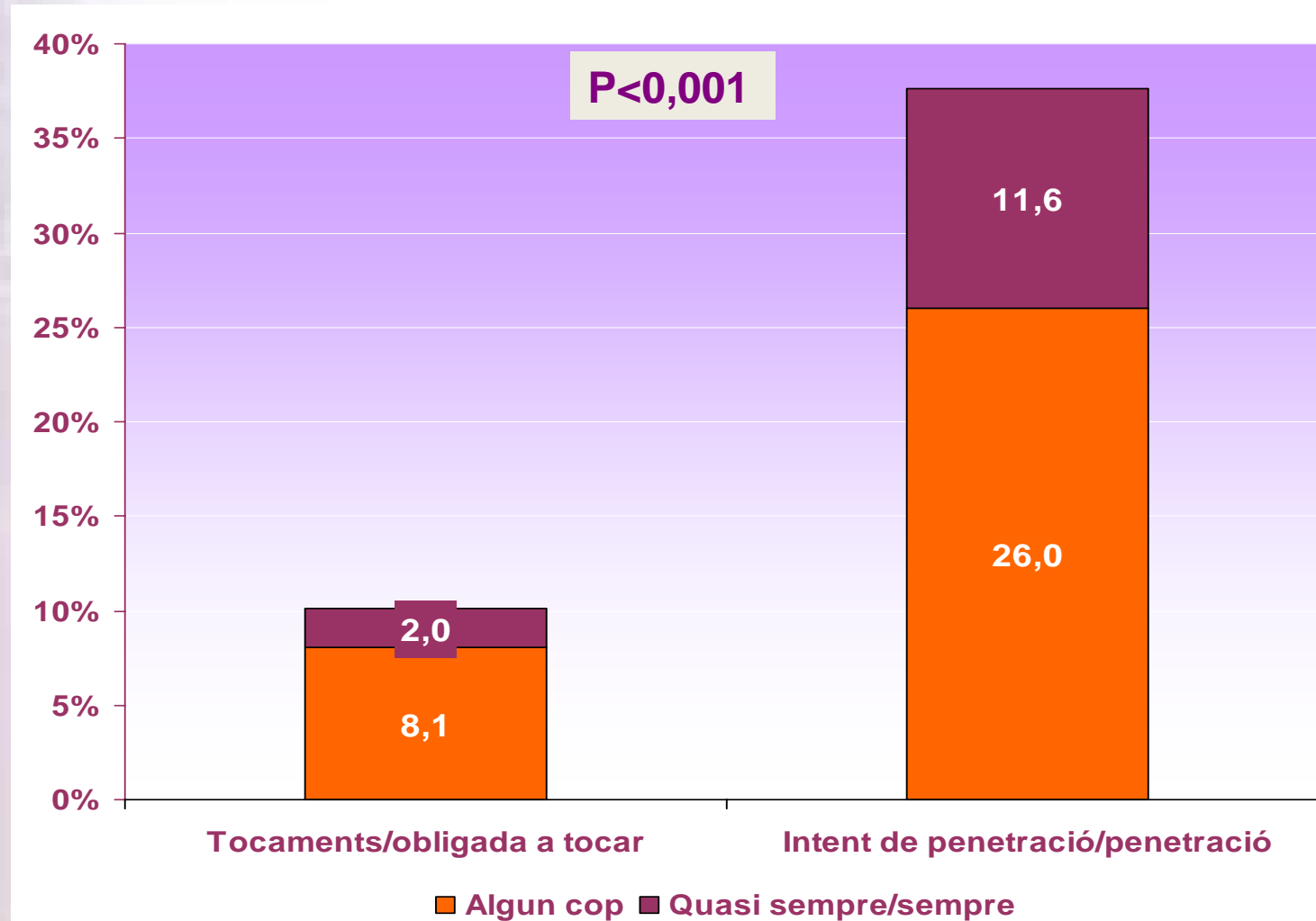

Repetició de l'ASI amb més d'una persona abans dels 18 anys

Agressió física en el moment de l'ASI

23%

Explicació de l'ASI i suport rebut

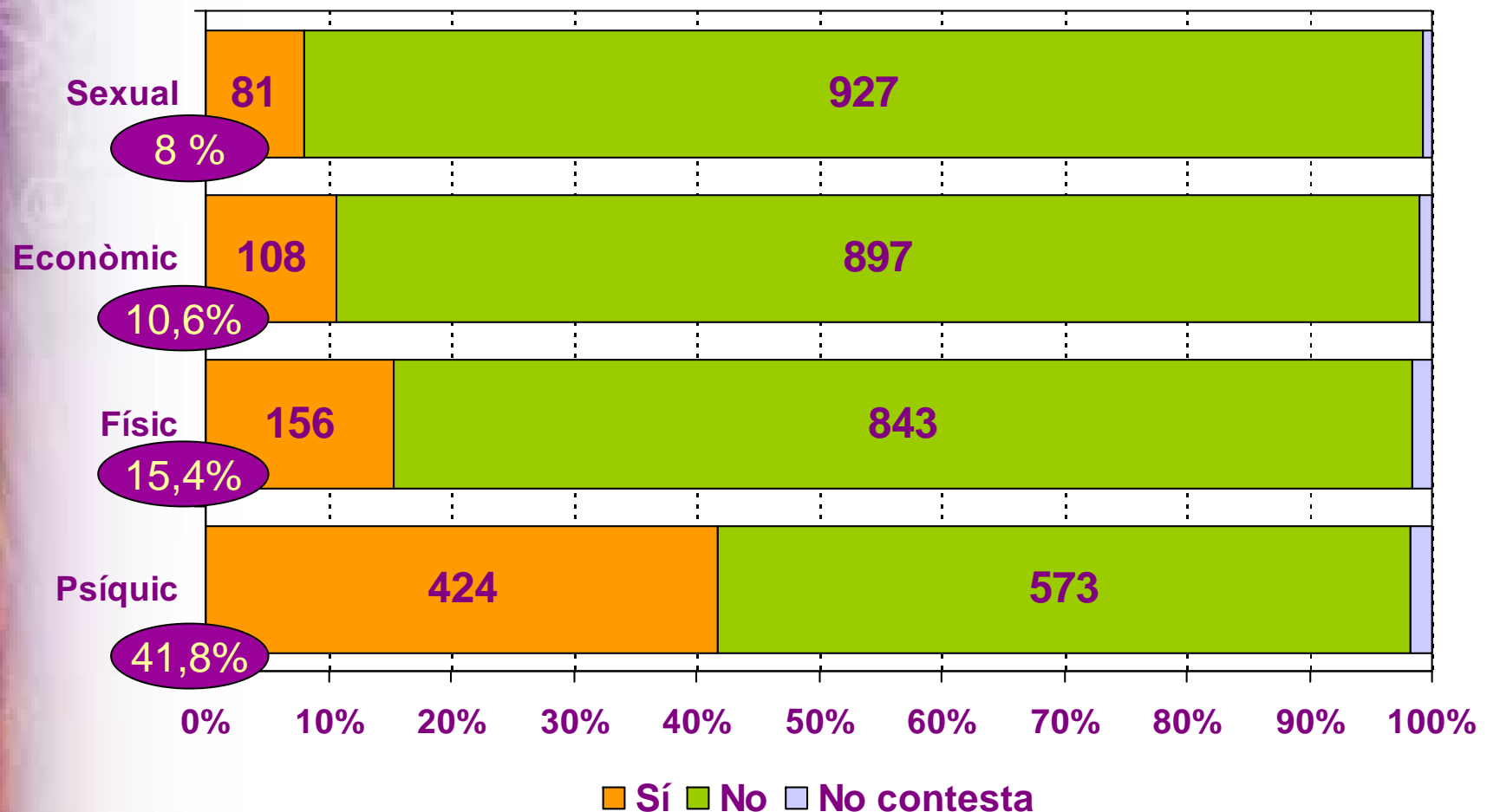
Explicació de l'abús	N=302
Sí	34,4%
No	65,6%

A qui ho van explicar	N=104
Mare	63,5%
Amics	28,8%
Professionals	9,6%

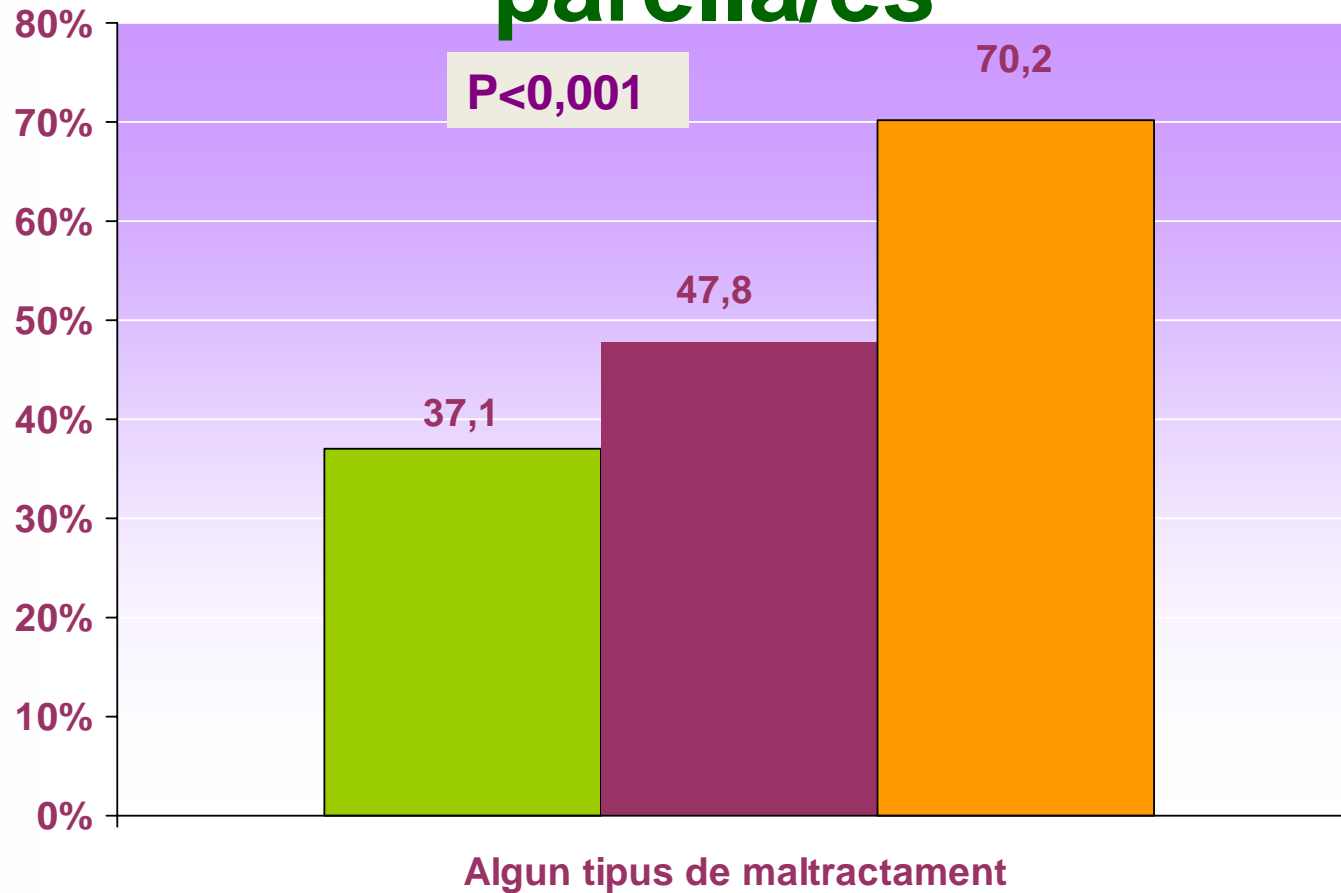
Suport rebut i	N=104
Va ser ajudada per la família	49,0%
Va ser culpada dels	18,2%

Vivència de maltractament per part de la parella/es segons tipologia

46,3%

No ASI - ASI i freqüència de maltractament per part de la parella/es

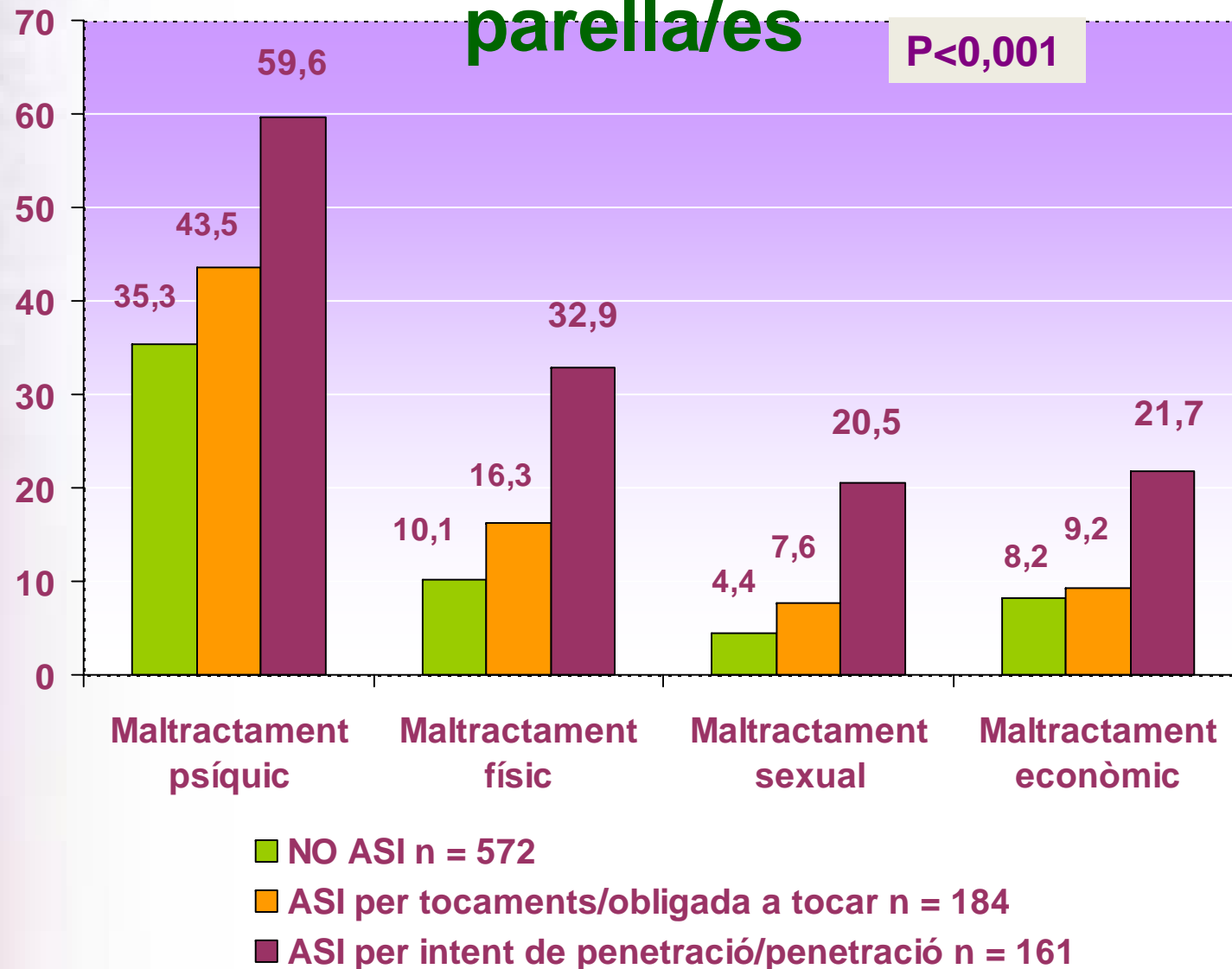

■ NO ASI n = 572

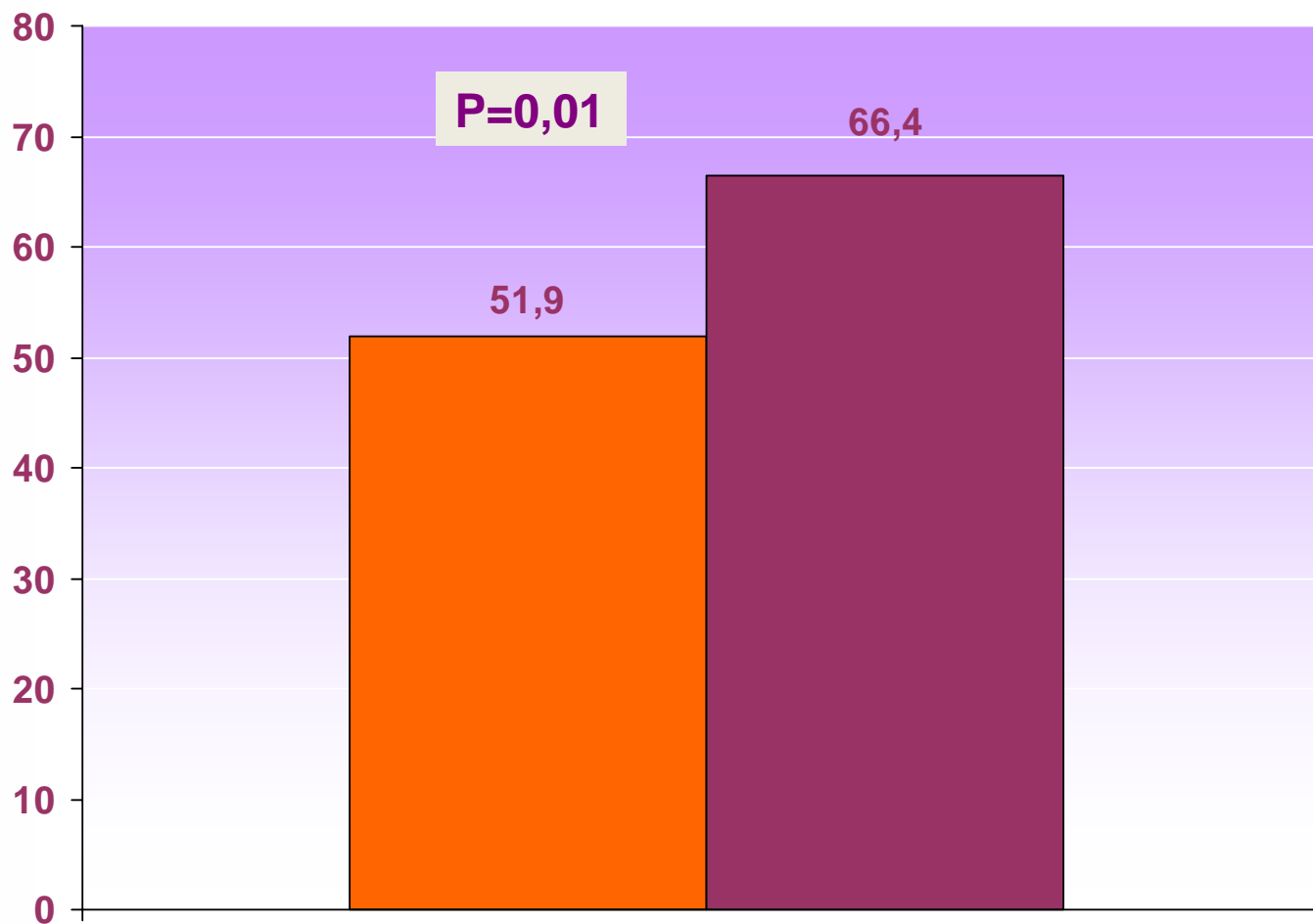
■ ASI per tocaments/obligada a tocar n = 184

■ ASI per intent de penetració/penetració n = 161

No ASI - ASI i freqüència de diferents tipus de maltractament per part de la parella/es

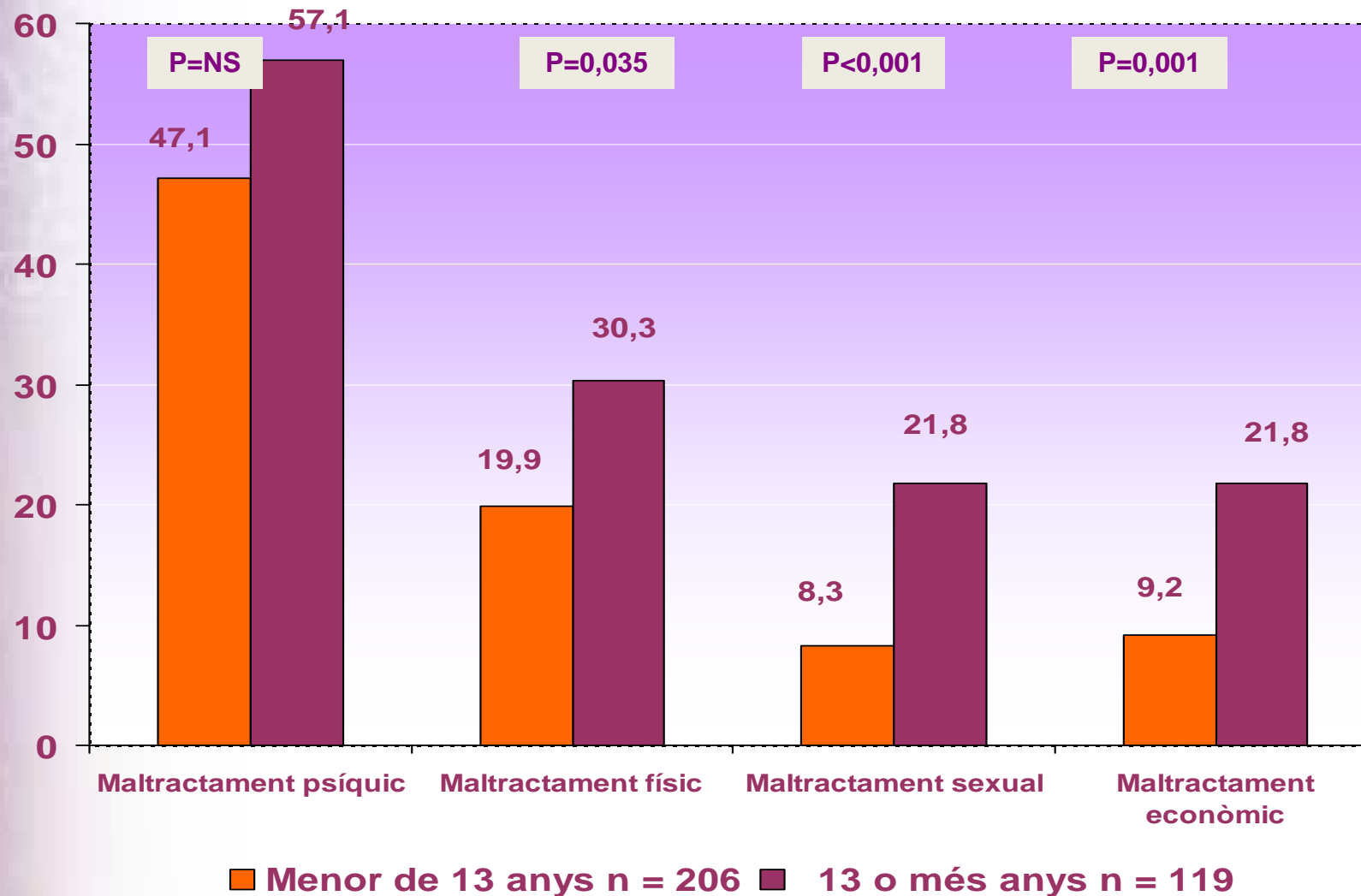
Edat a l'ASI i freqüència de maltractament per part de la parella/es

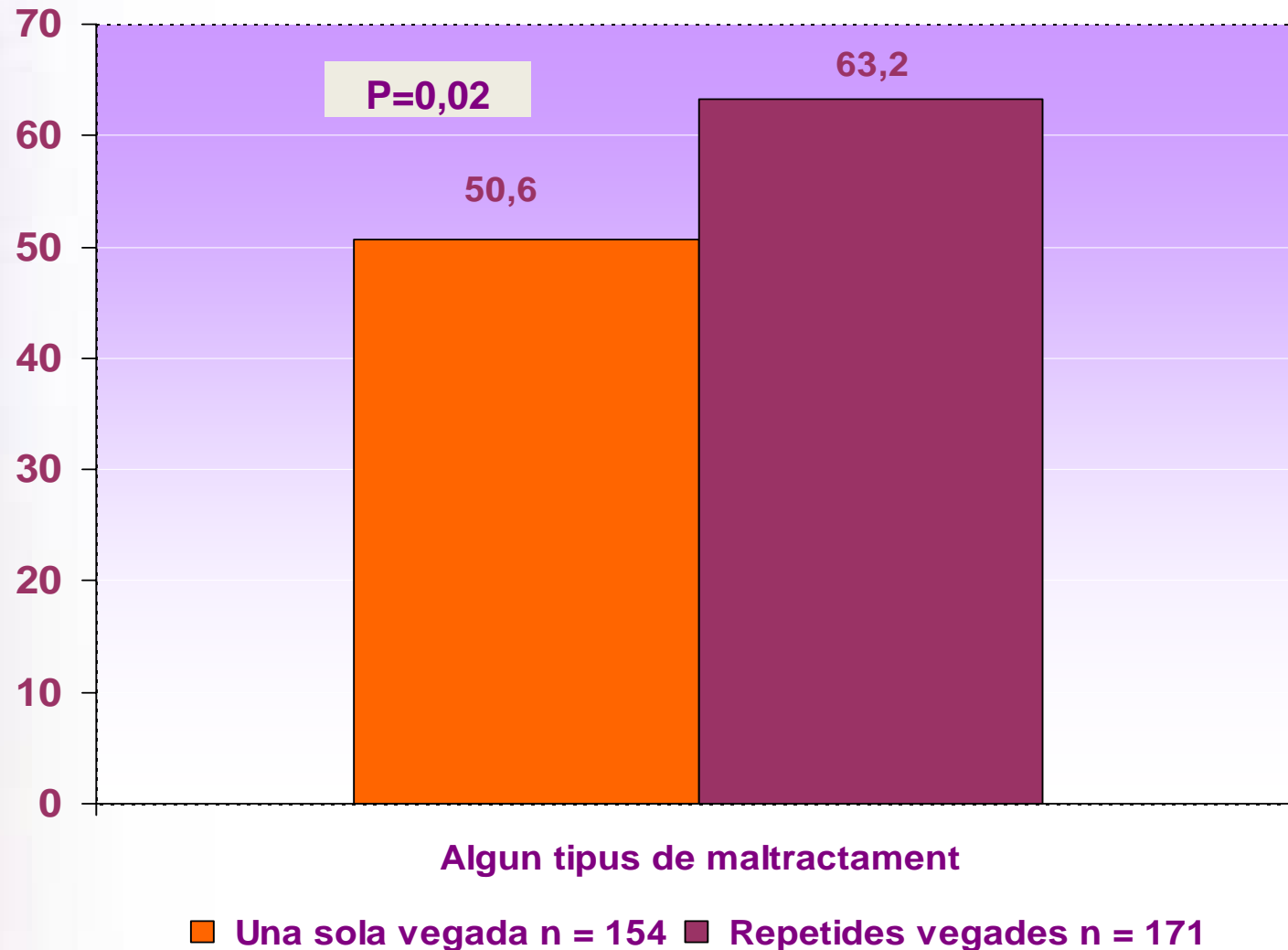
Algun tipus de maltractament

■ Menor de 13 anys n = 206 ■ 13 o més anys n = 119

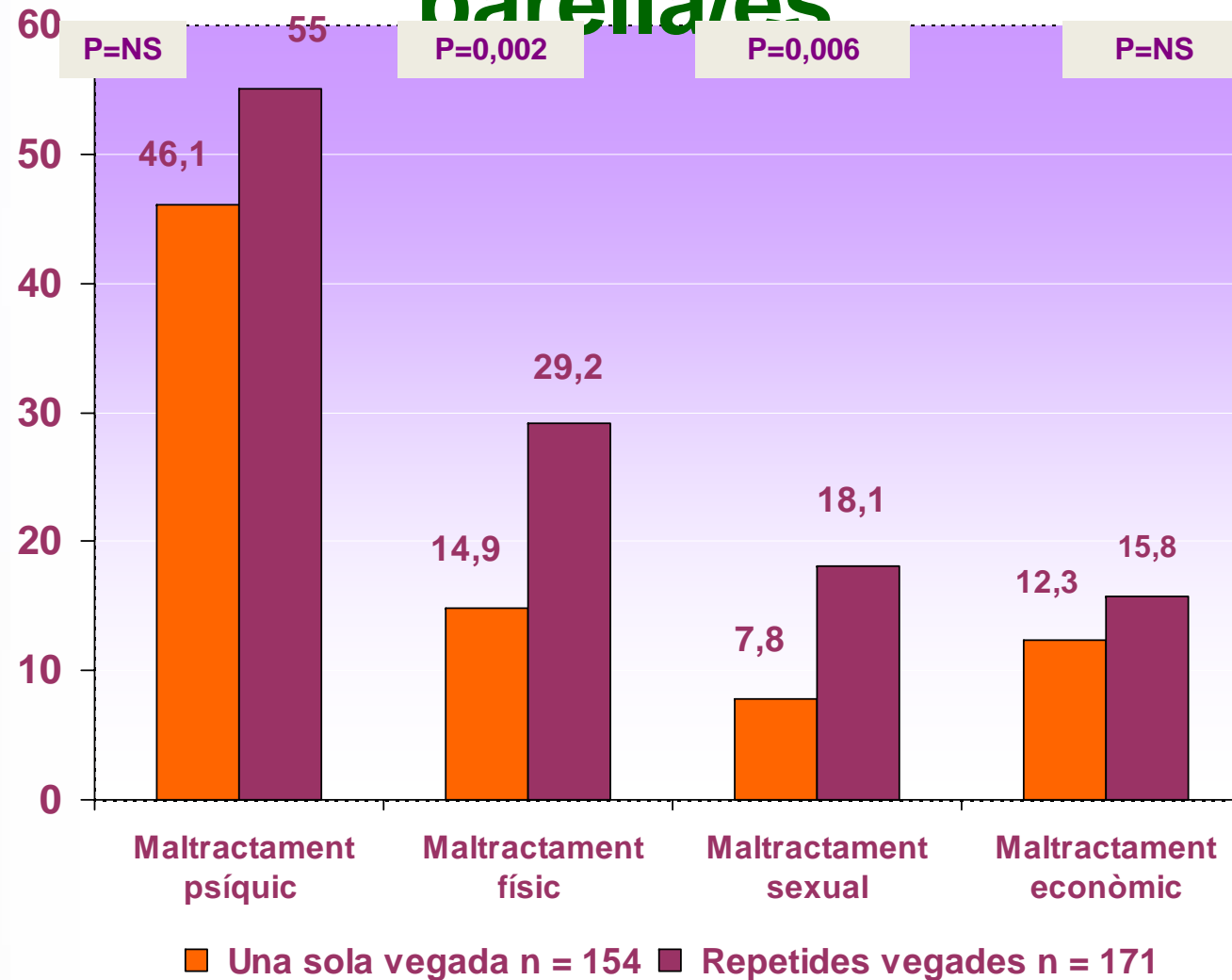
Edat a l'ASI i freqüència de diferents tipus de maltractament per part de la parella/es

Repetició d' ASI i maltractament per part de la parella/es

Repetició d'ASI i freqüència de tipus de maltractament per part de la parella/es

Anàlisi multivariant ASI- maltractament

**L'anàlisi de regressió logística
mostra que l'antecedent d'ASI es
relaciona amb un major risc de
patir maltractament per part de la
parella/es en l'edat adulta**

(OR 1,73; IC 95%: 1,27-2,35)

Conclusions

Sobre les característiques de l'ASI

- **Elevada prevalença: una de cada tres dones**
- **Major proporció en dones de Centre i Sud Amèrica**
- **Perpetrats majoritàriament per persones de l'entorn pròxim (familiars i coneguts)**
- **Percentatge elevat d'ASI greus i repetits**
- **La gravetat de l'ASI augmenta amb l'edat**
- **L'agressió física en l'ASI augmenta amb l'edat i en els ASI de major gravetat**
- **Només una de cada tres dones va explicar**

Sobre ASI i maltractament per part de la parella/es

- **Existeix relació estadísticament significativa entre les dues variables**
- **Tots els tipus de maltractament per part de la parella/es en l'edat adulta han estat més freqüents entre:**
 - **Les dones que van patir ASI**
 - **Les dones que van patir ASI més sever**
 - **Les dones que van patir ASI entre 13 i 17 anys**

Conclusions

- Potenciar el **treball en xarxa** entre els professionals dels **diferents serveis** socials, sanitaris i educatius, judicials...
- Dedicar **més recursos** a tractar l'abans possible a les persones que han patit ASI per **ajudar a la seva cura** i a transformar el seu patiment ocult en capacitat **d'expressió dels seus drets** per

Conclusions

La prevenció, la detecció precoç i l'atenció a l'Abús Sexual en la Infància

i l'Adolescència, contribueix també a

la prevenció primària de la violència envers la dona en les relacions de parella/es, a l'edat adulta.

Agraïments

- Premi Ferran Salsas. Ajuntament de Rubí
- Ajut a la Recerca Francesca Bonnemaïson
- Beca Institut Català de les Dones

**Molt especialment,
a totes les dones que han
col·laborat i fet possible aquest
estudi**

Equip investigador

- **Investigadora principal**

Psicòloga PASSIR: **Silvia López**

- **Investigadores col·laboradores**

Psicòlegs/gues PASSIR:

Concepció Faro, M. Isabel Fernández, Lourdes Lopetegui, Cristina Pipó,

Xavier Pujols i Margarita Sentís

Altres professionals:

M. Àngels AVECILLA (Ginecòloga) , Consuelo García (T treballadora social)

Cristina Martínez (Llevadora), Enriqueta Pujol (Epidemiòloga) i

Mònica Monteagudo (Metgessa de família).

- **Investigadores associades**

Psicòlegs/gues dels PASSIR participants:

Montserrat Aiger, Imma Albert, Maria Teresa Auferil, Marta Batlle,

Yolanda Bobis, Anna Casino, Sonia Garcia, Maria Dolores Joya, Pilar